

Lausunto hallituksen esitysluonnokseen sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön muutoksiksi lasten ja nuorten terapiatakuun toteuttamiseksi, VN/29418/2023

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta 15.05.2024 § 41

Valmistelija Järjestämispäällikkö Jarna Virtanen p. 040 502 0875

Selostus asiasta **Yleistä**

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö pyytää lausuntoja hallituksen esitysluonnokseen sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön muutoksiksi lasten ja nuorten terapiatakuun toteuttamiseksi. Lausunnot tulee jättää viimeistään 9.6.2024.

Keski-Suomen hyvinvointialue on laatinut liitteenä olevan lausuntoluonnoksen.

Taustaa

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi terveydenhuoltolakia, sosiaalihuoltolakia, lakia korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta, lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista sekä valtioneuvoston asetusta hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen sisällöstä ja valmistelusta. Lapsilla ja nuorilla tarkoitettaisiin alle 23-vuotiaita henkilöitä.

Esityksessä ehdotetaan, että terveydenhuoltolakiin ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annettuun lakiin lisättäisiin säännös siitä, että perusterveydenhuollossa lyhytpsykoterapia tai psykoterapioista johdettu määrämuotoinen ja aikarajoitettu psykososiaalinen hoito olisi aloitettava 28 vuorokauden kuluessa siitä, kun tarve tällaiselle hoidolle on todettu, jolleivät lääketieteelliset, hoidolliset tai muut vastaavat seikat muuta edellytä.

Lisäksi ehdotetaan, että sosiaalihuollossa lapsille ja nuorille olisi järjestettävä mielenterveystyön palveluna psykososiaalista tukea, jossa käytetään edellä mainittuja psykososiaalisia menetelmiä sosiaalihuollon palvelutehtävään soveltuvin osin. Mielenterveystyön palvelua koskeva päätös olisi toimeenpantava kuukauden kuluessa asian vireille tulosta. Lisäksi ehdotetaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 §:ään lisättäväksi kohta palvelun maksuttomuudesta.

Esityksessä ehdotetaan myös muutosta hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen sisällöstä ja valmistelusta annettuun valtioneuvoston asetukseen. Yhteistyösopimuksessa tulisi sopia lasten ja nuorten psykososiaalisten menetelmien käyttöön otosta ja käytöstä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa yhteensovittavana kokonaisuutena.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti hallituskauden aikana turvataan lainsäädännöllä lasten ja nuorten yhdenvertainen pääsy perustasolla lyhytpsykoterapiaan tai muihin vaikuttaviin psykososiaalisiin hoitoihin (hallituksen mallin mukainen lasten ja nuorten terapiatakuu). Lainsäädännön toimeenpanoon on osoitettu lisärahoitusta 35 miljoonaa

euroa vuodessa.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten mielenterveyden häiriöiden ehkäisyn ja hoidon sekä mielenterveyden tuen saatavuutta perusterveydenhuollossa ja sosiaalihuollon perustason palveluissa ja vahvistaa vaikuttavaksi todettujen psykososiaalisten interventioiden käyttöä sosiaali- ja terveydenhuollossa. Säättämällä enimmäisaika lainsäädännön piiriin kuuluvan psykososiaalisen intervention aloittamiselle lapsille ja nuorille pyritään takaamaan oikea-aikainen mielenterveyden hoito ja tuki sekä vahvistamaan heidän oikeuksiaan tarvitsemiinsa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18
Hallintosääntö § 33

Esittelijä	Järjestämispäällikkö Virtanen Jarna
Päätösehdotus	Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta merkitsee lausuntoluonnoksen tiedoksi, antaa asiaan evästyksen ja esittää sitä jatkokäsittelyyn aluehallitukselle.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluehallitus 04.06.2024 § 168
1280/00.04.00/2024

Valmistelija	Järjestämispäällikkö Jarna Virtanen p. 040 502 0875, kehittämisasiantuntija Leena-Kaisa Härkönen p. 014 269 2526, palvelujohtaja Virve Hongisto p. 050 365 8561, vastuualuejohtaja Päivi Kalilainen p. 050 370 0245, strategiajohtaja Anu Pihl p. 050 320 4896
Selostus asiasta	Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoja hallituksen esitysluonnokseen sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön muutoksiksi lasten ja nuorten terapiatakuun toteuttamiseksi. Lausunnot tulee jättää viimeistään 9.6.2024. Keski-Suomen hyvinvointialue on laatinut liitteenä olevan lausuntoluonnoksen.

Asian käsittely lautakunnassa

Lasten, nuorten ja perheiden lautakunta käsitteli lausuntoluonnosta kokouksessaan 15.5. ja esitti sitä jatkokäsittelyyn aluehallitukselle. Lautakunta ei antanut lisäevästyksiä lausuntoluonnokseen.

Talous

Lainsäädännön toimeenpanoon on osoitettu hyvinvointialueille lisärahoitusta 35 miljoonaa euroa vuodessa.

Toimivalta

Hallintosääntö § 33

Esittelijä	Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan
Päätösehdotus	Aluehallitus merkitsee lausuntoluonnoksen tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.